

**Ratkaisujen etsijä
ja
rinnalla kulkija**

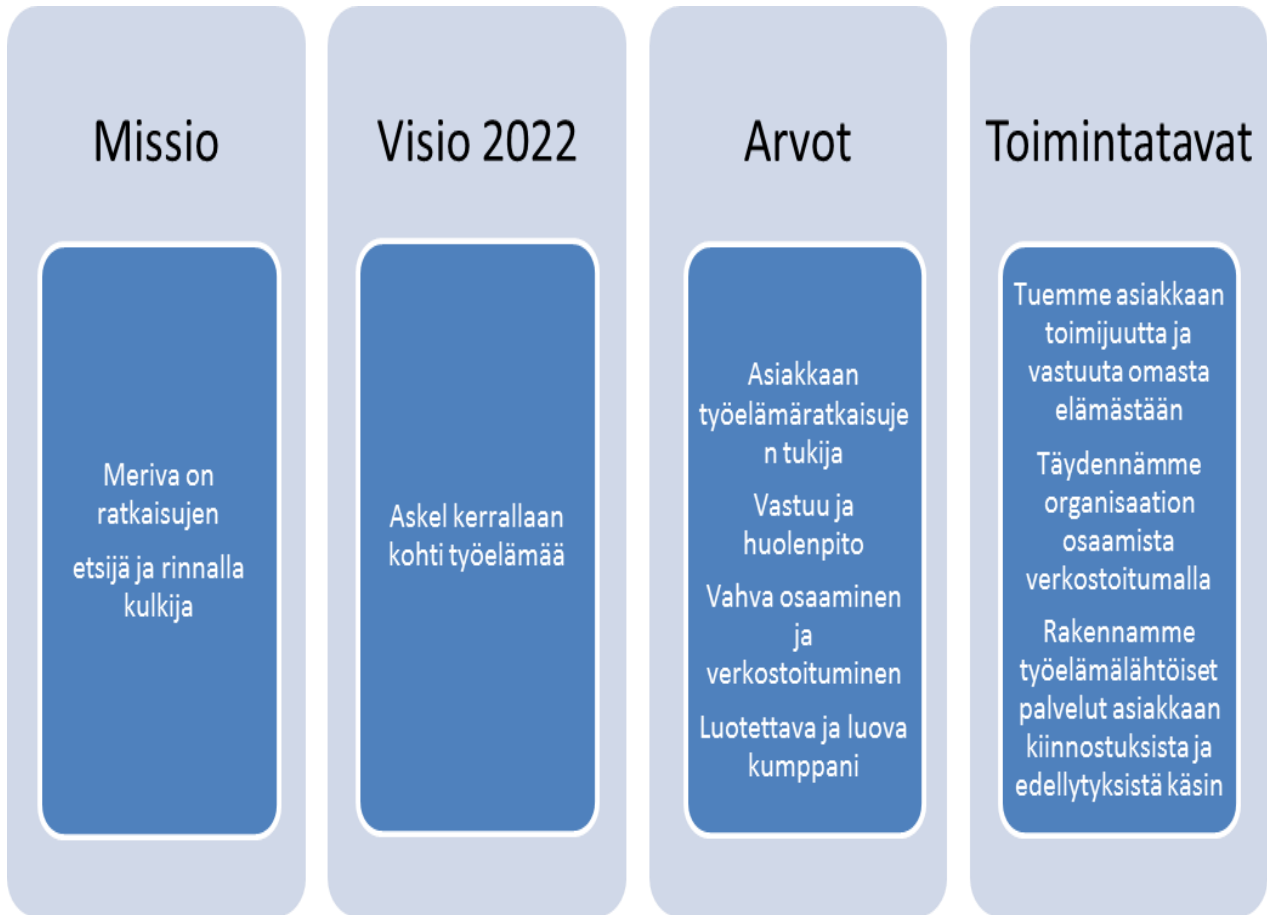
**Askel kerrallaan kohti
työelämää**

**Toimintakertomus
2021**

LIITE 2

MERIVAN STRATEGIA.....	3
TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2021	3
1 Toimitusjohtajan katsaus.....	4
2 Tavoitteet ja painopistealueet 2021.....	5
3 Työpajatoiminta	5
3.1 Työpajatoiminnan tarkoitus ja keskeiset osa – alueet.....	5
3.2 Työpajat	5
4 Kuntoutus- ja valmennustoiminta sekä yhteistyö	7
4.1 Kuntoutuksen ja valmennuksen palvelut ja resurssit sekä kehittäminen	8
4.2 Seuranta ja arviointi	9
5 Hankkeet	10
5.1 Kehittämishankkeet.....	10
5.2 Yhteistyöhankkeet.....	12
Ympärivuotinen kaupunkiviljely ja lähiruoan tuottaminen Kemissä -hanke.....	12
6 Työmarkkinoille kuntouttavat ja työelämäosallisuutta edistävät sosiaalisen työllistämisen palvelut	12
6.1 Työmarkkinoille valmentavat palvelut	12
6.2 Työmarkkinoille kuntouttavat palvelut.....	13
7 Muille kuin kaupungille tuotetut työmarkkinoille kuntouttavat ja valmentavat lisäpalvelut	15
8 Verkostoyhteistyö	15
9 Tunnusluvut ja käyttöaste	16
10 Laatu- ja henkilöstön osaamisen kehittäminen	18
10.1 Henkilöstön osaamisen kehittäminen.....	18
10.2 TYKY-toiminta vuodelle 2021	18
10.3 Henkilöstö	18
11 Hallintoelimet, työryhmät ja henkilöstö vuonna 2021	19
11.1 Hallinto.....	19
11.2 Lähipiirisuhteet	20
11.3 Työryhmät.....	20
12 Talous.....	21
13 Tilinpäätös.....	22
Liite	1

MERIVAN STRATEGIA

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2021

Meriva sr on sosiaalipalvelujen tuottaja. Säätiön tarkoituksena on järjestää sosiaalisena palveluna suojatyötä sekä työtoimintaa pitkäaikaistyöttömille, syrjäytymisuhan alaisille nuorille, vajaakuntoisille, mielenterveyskuntoutujille ja muille vaikeasti työllistyville henkilöille sekä järjestää ja kehittää muuta tähän liittyvää kuntouttavaa toimintaa ja koulutusta.

Vuoden 2021 tuotot ja muut tuotot yhteensä olivat noin 2,37 milj. € ja säätiöllä oli asiakkaana 335 eri henkilöä. Säätiö on Kemin kaupungin, Keminmaan kunnan, Kemin seurakunnan ja 10 alueellisen sosiaali- ja terveysjärjestön perustama. Säätiö on alansa johtava asiantuntijaorganisaatio Meri – Lapin alueella.

Säätiö uudisti strategiansa vuoden 2019 alussa. Merivan arvot ovat

- luotettava ja luova kumppani
- asiakkaan työelämäratkaisujen tukija
- vahva oma osaaminen ja verkostoituminen
- vastuu ja huolenpito

1 Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2021 oli uuden Kemlin kaupungin valtuuston syksyllä 2019 hyväksymän kumppanuus- ja ostopalvelusopimuksen toinen toimintavuosi.

Vuosi oli kuten edellisenkin hyvin poikkeuksellinen koronapandemian johdosta. Säätiön toiminnassa oli vaihteluita koronatilanteen muuttuvien rajoitusten takia, mutta työpajat toimivat koko vuoden, ja sopimusten mukaisia palveluita pystyttiin toteuttamaan lähes normaalisti.

Kemlin kaupungin ja säätiön välisen kumppanuus- ja ostopalvelusopimuksen mukaan säätiön käyttöaste oli 112,83 %, ja koko säätiön osalta 113,07 %.

Merivan ja Lapin AMK:n solmivat kumppanuussopimuksen, jolla sovitaan Meriva sr:n ja Lapin ammattikorkeakoulu Oy:n strategisia ja operatiivisia kehittämistavoitteita tukevasta kumppanuudesta ja yhteistyöstä. Sopimusosapuolilla on yhteinen tahtotila vahvistaa Sosiaalisesti kestävä talouden (Social Economy) teemaa strategisena valintana.

Hanketyössä jatkettiin säätiön palvelujen kehittämistä. Lapin AMK:n hallinnoiman Kulttuurit yhteiselle polulle - hanke (KUPO – hanke) sai rahoituksen vuosille 2020 – 2022. Meriva on osatoteuttajan hankkeessa, jossa kehitetään luontolähtöisiä valmennusmenetelmiä.

Kemikammarin toiminta jatkui edellisen vuoden tapaan. STEA:n avustus Kammarin toimintaan oli 100 000 euroa.

Säätiön uuden strategian mukaisesti nuorten palveluita vahvistettiin merkittävästi. Nuorten palveluiden kehittämisessä verkkopalveluiden ja eri alustojen käyttö oli erittäin tärkeää koronavuoden rajoituksista johtuen.

Kemlin työllisyyspalveluiden kanssa yhteistyö jatkui tiiviinä, samoin työllisyyspalveluiden hankkeiden kanssa. Kemlin Kohtaamo – hankkeen kanssa nuorten palveluita ja palveluprosesseja tehostettiin sijoittamalla loppuvuodesta 2020 kunnan Ohjaamo – palvelut ja Merivan nuorten palvelut fyysisesti samaan tilaan.

Säätiön talouteen kaupunkisopimuksen leikkaaminen ja verottajan alv – ratkaisut tuottivat haasteita erityisesti kassavirran ja maksuvalmiuden osalta. Säätiö on pystynyt kuitenkin rahoittamaan investointinsa, ja on taseeltaan velaton yhteisö.

Yhteistyö kuntien ja TE - hallinnon kanssa on ollut tiivistä niin hallinnosta kuin asiakastyöstä vastaavienkin osalta. Yhteistyö siirtyi kohtaamisista etäkokouksiin. Kemlin kaupungin työllisyyspalvelut, työhönkuntoutuksen ja –valmennuksen toimijat, alueen yrityksen ja oppilaitokset, uuden työllisyyskokeilun valmistelu ja laaja yhteistyöverkosto linkittyvät tiiviisti säätiön asiakastyöverkoston.

Säätiön toimitusjohtaja on valtakunnallisen Säätiöoktetti ry hallituksen, Vatesin valtuuskunnan ja SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry valtuuston jäsen, ja osallistui tiiviisti VATES:n koordinoiman valtakunnallisen välityömarkkinatoimijoiden yhteistyöryhmän työskentelyyn.

2 Tavoitteet ja painopistealueet 2021

Tavoitteena on kuntoutus- ja valmennustoiminnan avulla vahvistaa eri palveluissa olevien henkilöiden voimavaroja, elämänhallintaa ja osaamista sekä tukea heitä siirtymässä kohti koulutusta tai työelämää.

Eri asiakasryhmien työllistymisedellytysten parantumisen lisäksi tavoitteena on ehkäistä syrjäytymistä ja vahvistaa osallisuutta sekä kehittää kuntoutuksen ja valmennuksen työmenetelmiä, koulutusta ja verkostomaista työtä.

Vuoden 2021 painopistealueista työhönkuntoutuksen ja – valmennuksen palveluiden sisältöihin haettiin uusia tuulia luontolähtöisten menetelmien kehittämishankkeella (KUPO – hanke). Nuorten työpajatoiminnan uuden toimintamallin kehittämistä jatkettiin säätiön sisäisellä projektilla ja yhteistyössä Kemin Ohjaamon kanssa.

Lapin säätiöiden yhteistyö- ja esiselvityshankkeissa pyrittiin varautumaan toimintaympäristön muutoksiin ja tulevaan ohjelmakauteen (Sosiaalitaloudesta yhteiskunnallisesti kestävä kehitys – hanke)

Kemin kaupungin ja säätiön välisen kumppanuus- ja ostopalvelusopimuksen toteutuksessa onnistuttiin käyttöasteella mitattuna hyvin. Sopimuksen seuranta hoidetaan yhteistyössä kaupungin työllisyyspalveluiden kanssa.

3 Työpajatoiminta

3.1 Työpajatoiminnan tarkoitus ja keskeiset osa – alueet

Työpajatoiminnan tarkoituksena on työn tekemisen ja valmennuksen avulla vahvistaa asiakkaan elämänhallintataitoja sekä valmiuksia hakeutua koulutukseen tai työhön. Työtoiminnan sisältö sovitetaan asiakkaan henkilökohtaisen tilanteen mukaisesti niin, että se on työ- ja toimintakykyä edistävää, aktivoivaa ja kuntouttavaa sekä asiakkaalle mielekästä ja riittävän haastavaa.

Merivalla työtoimintaa toteutetaan säätiön omissa työyksiköissä asiantuntevien työvalmentajien ohjauksessa. Asiakkaalla on palvelusopimuksesta riippuen mahdollisuus osallistua työtoiminnan puitteissa myös ryhmätoimintoihin. Työtoiminnan tavoitteena olevan asiakkaan sosiaalisen vahvistumisen näkökulmasta vertaisryhmän tuki on kuntoutumis- ja valmentautumisprosessin aikana usein merkittävässä asemassa.

3.2 Työpajat

Merivalla kuntoutus- ja valmennuspalveluja tarjotaan kuudessa eri työyksikössä. Niissä asiakkaalla on henkilökohtaisten tavoitteidensa mukaisesti mahdollisuus päivittäiseen toimintaan osallistumiseen, erilaisten työtehtävien kokeilemiseen, oman osaamisensa kartoittamiseen ja myös uuden oppimiseen. Työyksikköä valittaessa huomioidaan asiakkaan omat toiveet, kiinnostukset sekä mahdollinen aiempi osaaminen. Työympäristöt ja -tehtävät on pyritty suunnittelemaan niin, että ne olisivat asiakkaille mielekkäitä ja heidän tavoitteidensa kannalta tarkoituksenmukaisia.

Meriva kierrätys kierrätysyksikkö Oklaholmankadulla (380m²) ottaa vastaan kaiken kierrätysmateriaalin ongelmajätteitä lukuun ottamatta. SER- romun vastaanotto toteutetaan Perämeren Jätehuollon yhteistyökumppanina. Toimitiloissa kunnostetaan ja remontoidaan huonekaluja. Työkalustukseen kuuluu monipuolinen valikoima käsityökaluja sekä pienimuotoiseen puuntyöstöön tarvittavia koneita. Syväkankaan yksikössä tehdään myös pienimuotoisia uusiutuotteita.

Tietotalossa (Valtakatu 27–29, 800m²) toimivat **Meriva koti-, kuljetus ja kiinteistöpalvelut. Toimistotyö** on myös räätälöidysti mahdollista. Kotiin annettavat palvelut auttavat kuntalaisia erilaisissa pienissä kodintöissä korvausta vastaan. Työtehtäviä ovat asiakaspalvelu / töiden järjestely, pihatyöt, siivoustyö, noutopalvelu ja asiointipalvelu. Lisäksi tehtäviin kuuluvat säätiön sisäiset ajot.

Goodwill – Kemi kierrätysmyymälä toimii myös Tietotalossa. Goodwill konsepti on 1902 Yhdysvalloissa perustettu ja sen tavoitteena on työllistää / kuntouttaa / kouluttaa vaikeassa työmarkkina asemassa olevia henkilöitä. Myymälä toimii kuten mikä hyvänsä myymälä brändiohjeen mukaisesti.

Tietotalon kierrätyksen työtehtäviä ovat mm. materiaalin talteenotto-, uusiutuotteiden valmistus-, puhdistus-, varasto- ja tekstiilihuoltotyöt.

Meriva Pesula sijaitsee Karjalahden teollisuusalueella (Karjalahdenkatu 18). Pesulassa tuotetaan alihankintana alueen yhteisöille ja yrityksille pienimuotoista työvaatehuoltoa sekä korjauspalvelua. Yksikön pääasiallisia työtehtäviä ovat pyykin lajittelu- ja pesu, kuivaus ja mankelointi sekä pussitustyöt. Lisäksi pesulassa suoritetaan kevyen osaamistason matkamustojen valmistusta. Pesulassa käytössä olevat tilat n. 400 m².

Pesulan tiloissa sijaitsee myös ryhmätila, jossa toteutetaan sekä säätiön omia ryhmätoimintoja, että ostopalveluna ryhmiä.

Meriva Pienkone/moottoripajalla Karjalahdella (Karjalahden katu 20) on käytössään n. 370m². Toiminta perustuu erilaisten moottorien ja pienkoneiden korjaukseen ja huoltoon. Pajalla on myös käytössä metallin muokkaukseen tarvittava perustyökonekanta. Työtehtäviin kuuluvat ajoneuvojen pienimuotoiset remonti- ja huoltotyöt, pienkoneiden uudelleen käyttöönotto huoltotyöt sekä muut korjaus- ja koneistustyöt. Lisäksi yksikössä tuotetaan alihankintana erilaisia metallialaan liittyviä töitä.

Meriva Mediapaja (Valtakatu 11 – 13) on ammattipaja, jossa asiakkaalla on mahdollisuus kehittää osaamistaan media-alan työtehtävissä. Paja on suunnattu media-alalta valmistuneille tai vastaaviin opintoihin suuntautuville nuorille. Asiakkaan työskentelyn aikainen osaaminen tunnustetaan ja opinnollistetaan. Osaamista peilataan media-alan ammatin tutkintojen perusteisiin, jolloin asiakkaan on mahdollista hyödyntää saamaansa osaamistodistusta opintojen eteenpäin viemiseen.

Kansalaistalo – hanke, Kemikammari toimii yhdessä Kemin kaupungin seniorineuvontapisteen kanssa S-Marketissa (entiset postin tilat). Kemikammarissa on kaikille avointa toimintaa. Normaalityöntekijöiden Kammarilla toteutetaan mm. erilaisia infotilaisuuksia, työllisyystiistaita, jumppa- ja käsityöryhmiä, keskusteluryhmiä jne. Koronapandemiasta johtuen toimintaa on jouduttu ajoittain rajaamaan paljon. Kammari onkin toiminut myös ns. etäKammarina (Yhdessä Etänä – hankkeessa kehitettiin etäKammarin toimintamallia).

4 Kuntoutus- ja valmennustoiminta sekä yhteistyö

Tavoitteellisen, asiakaslähtöisen ja yksilöllisyyteen perustuvan kuntoutus- ja valmennustoiminnan keskeisiä osa-alueita ovat työtoiminta joko Merivan omissa työyksiköissä tai seinättömänä pajana, yksilövalmennus, ryhmätoiminnot sekä verkostoyhteistyö. Yleisinä tavoitteina ovat asiakkaan elämänhallinnan, osallisuuden, sosiaalisten taitojen ja omien voimavarojen vahvistaminen sekä työmarkkina- ja valmiuksien parantaminen.

Toiminnan sisältö perustuu asiakkaan ja verkoston kanssa laadittuun **sopimukseen ja alustavaan tavoitteenasetteluun**. Valmennustyön päämääränä on asiakkaan positiivinen sijoittuminen jakson jälkeen sekä prosessin saumattoman jatkumisen varmistaminen. Tarkoituksena on, että asiakkaalla on palvelun jälkeen realistinen opiskeluun, työllistymiseen tai työ- ja toimintakyvyn selvittelyihin liittyvä suunnitelma ja ettei hän palaa työttömäksi työnhakijaksi. **Jatkosuunnitelman** toteuttamista voidaan tarvittaessa tukea yksilövalmennuksen keinoin.

Verkostokokoukset ovat olennainen osa Merivan asiakasprosesseja. Tarkoituksena on seurata asiakkaan edistymistä ja tavoitteiden toteutumista. Verkostokokoukset järjestetään ennalta sovittuina ajankohtina, minkä lisäksi verkostoyhteistyössä voidaan tarvittaessa hyödyntää myös esimerkiksi puhelinta ja suojattua sähköpostia. Etäyhteyksien käyttö (ryhmäpuhelut, Teams -alusta) on lisääntynyt vuoden 2020 alkaneen koronaviruspandemian myötä.

Ryhmätoimintoja toteutetaan osana Merivan asiakastyötä. Tavoitteena on edistää asiakkaiden tietoisuutta olemassa olevista palveluista ja antaa osallisuutta vahvistavia virikkeitä itselle sopiviin palveluihin tai harrastustoimintaan hakeutumiseen.

Vuonna 2021 koronaviruspandemia-ajan vaihtelevat kokoontumisrajoitukset ovat vaikuttaneet ryhmämuotoisen toiminnan toteutukseen ja osallistujamääriin. Kokoontumisrajoitusten vuoksi 12-henkinen ryhmä jouduttiin keväällä 2021 jakamaan muutaman kuukauden ajaksi kahteen osaan, mutta toiminta jatkui. Korona-aika rajoitti jossain määrin esimerkiksi ryhmien tutustumiskäyntejä ja asiantuntijavierailuja ryhmissä sekä sisäliikuntamahdollisuuksia. Ryhmissä ovat sen sijaan painottuneet säätiön omissa tiloissa toteutettu ryhmätoiminta sekä ryhmäläisten toimintakyky huomioiden ulkoiluun liittyvät toiminnalliset osiot.

Merivan asiakkaille järjestettävien sisäisten koulutuspäivien toteutus on ollut korona-aikana kokonaan tauolla, mutta tämän toiminnan uudelleenkäynnistämisestä on jo laadittu suunnitelma keväälle 2022.

Oppilaitosten kanssa tehdään asiakasprosesseihin liittyvää yhteistyötä. Keskeisiä yhteistyötahoja ovat ammattiopisto Lappia, ammattiopisto Luovi sekä Lapin ammattikorkeakoulu. Tutustumiskäyntien ja asiantuntijavierailujen kautta Merivan asiakkailla on mahdollisuus saada laajasti ajankohtaista tietoa opiskelun mahdollisuuksista sekä motivoitua omien tavoitteidensa työstämiseen ja toteuttamiseen. Vuonna 2021 oppilaitosyhteistyö on niin ikään toteutunut koronarajoitusten puitteissa ja siinä on

tarvittaessa hyödynnetty esimerkiksi Teams -etäyhteyksiä. Sekä Merivan nuoria että aikuisia asiakkaita onkin jatkosijoittunut koulutukseen vuoden aikana.

Kemin kaupungin työllisyyspalvelujen sekä sosiaali- ja terveystieteiden palvelujen kanssa tehdään säännöllistä yhteistyötä Merivan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä. Koronatilanteen ja sen palvelujen toteuttamismahdollisuuksiin aiheuttamien muutosten tiimoilta yhteistyö oli joustavaa ja osapuolten tahtotila asiakkaiden palvelujen jatkuvuuden takaamiseen vahva. Työllisyyden yhteispalvelu Pointti (Kemin kaupungin sekä Lapin TE-toimiston, oppilaitosten ja sidosryhmien yhteistyönä) aloitti toimintansa vuonna 2021 ja Merivan valmennushenkilöstön yhteistyö kyseisen toimijan on käynnistynyt luontevasti. Meriva on osallistunut säännöllisesti myös työllisyyspalvelujen ja L-PKS:n Kuntoutustutkimusyksikön yhteispalaveriin, joissa tavoitteena sujuvoittaa asiakasyhteistyötä. Lisäksi vuoden aikana on tehty tulevien hankkeiden suunnitteluun liittyvää asiantuntijayhteistyötä.

Meriva tekee **tuotannon ja alihankinnan** osalta **yritysyhteistyötä** Meri-Lapin alueen yritysten ja yhteisöjen kanssa. Lisäksi osallistutaan erilaisiin alueen kehittämishankkeisiin, joilla pyritään edesauttamaan valmennusasiakkaiden sijoittumista avoimille työmarkkinoille.

4.1 Kuntoutuksen ja valmennuksen palvelut ja resurssit sekä kehittäminen

Merivalla on käytössään Kemin keskustassa Monikulmassa (Valtakatu 11-13) sijaitseva toimitila (240 m²), joka koostuu ryhmätilasta sekä hallinnon, yksilövalmentajien sekä hanketyöntekijöiden työtiloista. Vuonna 2021 ryhmätoiminnoissa käytettiin lisäksi Pesulan työyksikössä (Karjalahdenkatu 18) sijaitsevaa ryhmätilaa sekä tarpeen mukaan Merivan ulkopuolisia tiloja.

Henkilöstön sisäisiä koulutuspäiviä ei ole korona-aikana toteutettu, mutta vastaisen varalle on työstetty valmennusprosessin kehittämiseen tähtäävää laajempaa koulutuskokonaisuutta, jonka toteutuksen on tarkoitus käynnistyä vuonna 2022. Em. koulutuskokonaisuus kytkeytyy vahvasti myös osaamisen tunnistamisen ja opinnollistamisen sekä asiakastyön dokumentoinnin teemoihin, jotka on jo aiemmin tunnistettu valmennustyön kehittämisen painopisteiksi. Osana koulutuskokonaisuuden työstämistä kartoitettiin myös henkilöstön käsitykset omasta osaamisesta ja koulutustarpeista.

Valmennushenkilöstön osaamista kuntoutus- ja valmennuspalvelujen toteuttamisessa on vahvistettu vuoden 2021 aikana muun muassa IPS (sijoita ja valmenna) -koulutukseen sekä Osaamista neuropsykiatrisen asiakkaan ohjaukseen ja valmennukseen -koulutukseen osallistumisten kautta. Lisäksi on hankittu valmiuksia asiakastyön dokumentoinnin kehittämiseen sosiaalialan kirjaamisasiantuntijavalmennuksesta.

Merivan aikuisten palveluissa on syksyllä 2021 otettu käyttöön Kykyviisari -kysely, joka on Työterveyslaitoksen ylläpitämä työ- ja toimintakyvyn itsearviointiväline. Kyselyä hyödynnetään yksilövalmennuksen työvälineenä syvennetyssä kuntouttavassa työtoiminnassa sekä yksilöllisessä työhönvalmennuksessa olevien asiakkaiden kanssa. Tavoitteena on nostaa asiakkaan oma ääni entistä paremmin kuuluviin sekä hahmottaa, selkeyttää, sanoittaa ja dokumentoida palveluprosessin aikana mahdollisesti tapahtuvia

muutoksia. Lisäksi Kykyviisarin käyttö pidemmällä aikavälillä lisää asiakasymmärrystä ja näin osaltaan tukee sekä palvelujen vaikuttavuuden arviointia että edelleen kehittämistä.

Vuoden 2021 aikana rakennettiin Merivan nuorten työpajatoiminnalle uusi toimintamalli, jolla pyrittiin tehostamaan nuorten oikea-aikaista ohjautumista tavoitteittensa mukaisiin palveluihin. Nuoret tulevat säätiön valmennuspalveluihin pääsääntöisesti monialaisen verkoston eri viranomaisten ohjaamina nuoren edun nimissä, mutta pääasiallisesti sopimuksen laatimisesta nuorten työpajatoimintaan osallistumisesta vastaa Ohjaamo Kemin palveluneuvojat.

Ohjaamo Kemin kokonaisuuden muodostavat kaupungille virkaatekevät kaksi palveluohjaajaa ja osa-aikainen ohjaamokoordinaattori. TE-palveluiden nuorten palveluneuvojan sijoituspaikka on myös Ohjaamon tiloissa, jossa hän on tavattavissa lähes päivittäin. Ohjaamolla on KELA:n sähköinen palvelupiste ja kaupungin sosiaalityöntekijä on tavattavissa viikoittain kasvotusten Ohjaamolla. Säätiön osalta nuorten valmennuspalveluista mediapaja, mediapajan työvalmentaja, yksilövalmentaja sekä nuorten palveluista vastaava siirtyivät työskentelemään Ohjaamolle.

Toimintavuonna 2021 toteutettiin OhjaamoStartti ja MerivaStartti- ryhmävalmennukset. Toimintavuoden kokonaiskuvaa hallitsi edelleen Korona-pandemian tuomat haasteet, erityisesti rajoitustoimet ryhmien kokoontumisiin haastoi toiminnan suunnittelua ja toteutusta.

OhjaamoStartti on avoin, sopimukseton ryhmävalmennuspalvelu, jolla pyritään tukemaan nuoren vastuunottoa omasta elämästään ja näin kasvua kohti itsenäistä aikuisuutta. OhjaamoStartti- valmennus edistää nuorten aikuisten elämäntilanteita, osallisuutta ja sosiaalista vuorovaikutusta tavoitteellisella ja suunnitelmallisella toiminnalla, madaltaen myös kynnyksiä hakeutua sopimuksellisiin valmennuspalveluihin. Uusien ihmisten kohtaaminen uusissa ryhmätilanteissa kasvattaa nuorten aikuisten sosiaalisten tilanteiden ja ympäristöjen sietokykyä ja lisää uskallusta osallisuuteen yhteisöön ja yhteiskuntaan.

MerivaStartti on nuorten sopimuksellisista valmennuspalveluista matalimmalla kynnyksellä toimiva. MerivaStartti on kahdesti viikossa kokoontuva ryhmävalmennus, jossa tavoitteena on arjenhallinnan tuen kautta kiinnittyä koulutukseen- tai työhön tähtääviin valmennuspalveluihin. Ryhmätoiminta pohjaa vahvasti luontolähtöiseen valmennukseen.

Ohjautuminen OhjaamoStarttiin oli vähäistä. Kahdesti viikossa toteutettuun ryhmävalmennukseen osallistui keskimäärin 1-2 nuorta. Samaan aikaan MerivaStartin sopimukselliseen ryhmävalmennukseen osa nuorista joutui jonottamaan. Näistä syistä OhjaamoStartin toiminta päättyi toimintavuoden päättyessä ja MerivaStartin toimintaa vahvistetaan lisäämällä valmennuspäiviä ja -aikaa.

4.2 Seuranta ja arviointi

Merivalla on käytössään ARVI2 -toiminnanohjausjärjestelmä, johon tallennetaan asiakkaiden palvelua ja sopimuksen kestoja koskevat tiedot, suostumuslomakkeet, henkilö- ja perustiedot, tavoitteet, asiakaskertomukset, työyksiköissä työskennellessä päivittäinen osallistuminen ja työssä suoriutuminen sekä työvalmentajien tekemät kirjalliset työn arvioinnit, yksilövalmentajien laatimat loppulausunnot ja asiakkaan jatko-ohjautuminen.

Palvelujen toimivuutta mitataan mm. asiakaspalautteella, poikkeamien jatkuvalla tarkkailulla (aikataulujen pitävyys, lausuntojen aikataulut, asiakasprosessin toteutumisella jne.), prosessien toteutumisella ja tavoitteiden toteutumisella. Vaikuttavuutta arvioidaan jatkosijoittumisina Merivan jakson jälkeen. Asiakkaiden palautekanavana toimii Sovari eli Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry:n (entinen Valtakunnallinen työpajayhdistys) laatima ja ylläpitämä Sosiaalisen vahvistumisen mittari.

Talouden ja toiminnan seuranta tehdään joka toinen kuukausi säätiön hallitukselle ja Kemian kaupungin työllisyyspalveluille. Koko säätiön kattava toimintakertomus laaditaan vuosittain. Palvelukohtaiset raportit toimitetaan eri palvelujen ostajille ja rahoittajille vuosittain.

Kemian kaupungin kumppanuus- ja ostopalvelusopimuksen toteutumista seurataan ja arvioidaan yhdessä Kemian työllisyyspalveluiden kanssa. Palvelujen toimivuutta, vaikuttavuutta, sisältöä ja uusien palvelujen tarvetta sopijaosapuolet tarkastavat joka toinen vuosi, tarvittaessa tiiviimminkin. Vuosittaiset asiakasmäärät palveluittain sovitaan Kemian kaupungin talousarvioneuvottelujen yhteydessä.

5 Hankkeet

5.1 Kehittämishankkeet

Nuorten työpajatoiminta

Meriva- säätiöllä on käynnistynyt vuonna 2010. Nuorten työpajan kohderyhmänä ovat alle 29-vuotiaat nuoret (nuorisolain mukaisesti), jotka ovat tai joilla on riski jäädä työmarkkinoiden tai koulutuksen ulkopuolelle.

Merivan nuorten työpajan strategiset painopisteet tulevat nuorisolaista:

- edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa
- tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista
- tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa
- edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista
- parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Merivan nuorten työpajatoiminnan uudelleenjärjestelyillä tehostettiin nuorten oikea-aikaista ohjautumista tavoitteittensa mukaisesti palveluihin kehittämällä ns. nivelvaiheohjausta ja nostamaan esiin nuorisotyötä kokonaisuutena, ei yksittäisinä toimenpiteinä. Nuorten valmennuspalveluiden kokonaisuus kattaa säätiöllä eri työyksiköissä tapahtuvan työvalmennuksen ja työvalmennusta tukevan yksilövalmennuksen sekä ryhmävalmennuksen keinoin toteuttavat matalimman kynnyksen starttivalmennukset.

Lapin nuorten työpajatoiminnan alueellinen koordinaatio (ALU-koordinaatio)

Osana Merivan nuorten työpajatoimintaa tuetaan nuorten työpajatoiminnan alueellista koordinaatiotyötä (ALU). Lapin alueella ja koordinaattorina toimii Outi Hedemäki-Kantola, joka työskenteli 30 % työajalla ALU- koordinaattorina. ALU- koordinaatiotyön tavoitteena on välillisesti nuorten syrjäytymisen ehkäisy tukemalla alueellisen tasa-arvon ja identiteetin

näkökulmasta nuorten työpajatoimijoiden toimintaedellytyksiä muuttuvassa yhteiskunnassa sekä lisätä työpajojen henkilöstön ammatillisen osaamista.

Toimintakaudella ALU- koordinaatiotyössä keskityttiin pitkälti seuraamaan tilannekuvaa suhteessa tuleviin yhteiskunnallisiin uudistuksiin. Sosiaali- ja terveyspalvelu-uudistus, oppivelvollisuusiän nosto sekä TE2024- uudistus, ovat olleet keskeisessä roolissa toimintavuoden koordinaatiotyössä.

Kulttuurit yhteisellä polulla (KUPO)

KUPO – hanke, Kulttuurit yhteisillä poluilla (ESR), on Lapin AMK:n hallinnoima jatkohanke Polut – hankkeelle (Pohjoinen luonto maahanmuuttajien kotoutumisessa 2017-2019). Hankkeen tavoitteena on hyödyntää Polut-hankkeesta saatuja luontolähtöisen kotoutumisen hyviä työkäytäntöjä ja malleja, (luontosuhteen kehittyminen, luontotyöpajat, ohjatut työtoimintakokeilut ja luontolähtöinen vertaisryhmätoiminta) juurruttaa ja parastaa niitä osatoteuttajien toimintaympäristöihin ja alueen palvelurakenteisiin. Hankkeen tarkoituksena on rikastaa ja lisätä vaihtoehtoja sosiaalisen kuntoutuksen ja kotouttamispalveluiden tarjontaan asiakkaiden osallisuuden, hyvinvoinnin ja kotoutumisen tueksi osatoteuttajien toimintaympäristöissä (Meriva sr, Pohjantähtiopisto, Tervolan kunta ja Rovalan Settlementi ry).

Hankkeen päätavoitteena on vahvistaa eri kulttuuritaustaisten ja syrjäytymisvaarassa olevien, erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden toimintaedellytyksiä, sosiaalista pääomaa, osallisuutta ja toimijuutta yhteisöllisesti luontolähtöisillä menetelmillä, niin että kaksisuuntainen kotoutuminen, integraatio ja hyvät etniset suhteet edistyvät.

Hankkeessa Meriva sr:n osatavoitteet on jaettu kolmeen aihekokonaisuuteen

1. Luontolähtöisen työpajatyöskentely eri toimintayksiköissä: luontolähtöisen valmennuksen mallintaminen säätiön starttivalmennuksen ja kuntouttavien valmennuspalveluiden ryhmävalmennukseen, luontolähtöisen valmennuksen kuvallistaminen osana mediapainotteista työpajaa
2. Vertaisohjaajuus: luontolähtöisten ryhmävalmennusten toteuttaminen yhdessä eri osatoteuttajien kesken, luontolähtöisen valmennuksen mallintaminen osaksi säätiön matalan kynnyksen kohtaamispaikan Kemikammarin ryhmätoimintaa, Kemikammarin asiakkuuksien kautta monikulttuuristen vertaisohjaajaparien muodostaminen luontolähtöisen ryhmävalmennuksen toteuttamiseen
3. Luontolähtöisen kuntoutuspolun nivelvaihtely: luontolähtöisen kuntoutuspolun jatkopolkujen mallintaminen

STEA myönsi Merivalle rahoituksen **Kemin Kansalaistalo -hankkeeseen (Kemikammari)**. Kemikammari on syrjäytymistä ehkäisevä ja osallisuutta vahvistava kaikille avoin matalan kynnyksen kohtaamispaikka, jonka toimintaa kehitetään käyttäjälähtöisesti. Kemikammarilla käyminen ja ohjattu tai omavalintainen toimintoihin osallistuminen on muotoutunut osaksi monien Merivan asiakkaiden arkea ja siten tukenut sosiaalista osallisuutta. Kuntoutus- ja valmennuspalvelut ja Kemikammari tekevät toimivaa yhteistyötä.

5.2 Yhteistyöhankkeet

Sosiaalitaloudesta yhteiskunnallisesti kestävä kehitys – esiselvitys hanke (Syke – hanke)

Lapin AMK vetää selvitystyötä (ESR), jossa kootaan ajantasainen tieto sosiaalitalouden tilanteesta Suomessa, maakunnassa ja EU-tasolla, tuodaan esiin lappilaisia toimijoita kiinnostavia eurooppalaisia käytäntöjä, kuvataan paikallisia yhteistyöverkostoja ja uusia mahdollisuuksia, tuodaan esiin parhaita malleja ja toimintatapoja. Hanke toimii yhteistyössä Lapin säätiöiden ja Lapin tuetun työllistämisen osuuskunta – hankkeen kanssa. Hankkeen julkaisu Sosiaalitaloudesta yhteiskunnallisesti kestävä kehitys Lapin maakuntaan ilmestyi alkuvuodesta 2022.

Yritysten vihreä ja kestävä Kemi -hanke

Hankkeen tavoitteena hankkeessa on edistää Kemin alueen mikro- ja pk-yritysten tietämystä kestävästä kehityksestä. Hankkeella pyritään entisestään parantamaan yritysten kestävä kehityksen toimintoja, kuten jätehuoltoa, kiertotaloutta, energiankulutusta ja ruokahävikkiä. Yritykset saavat myös tukea viestintään, miten kertoa omista kestävä kehityksen toimista.

Säätiön Mediapajan nuoret mm. editoivat hankkeen tuottamia tietoiskuja, ennen niiden jakamista suurelle yleisölle. Näin oikean työn ohessa saadaan myös oppia kiertotaloudesta.

Ympärivuotinen kaupunkiviljely ja lähiruoan tuottaminen Kemissä -hanke

Hankkeen tavoitteena on aloittaa ympärivuotinen kaupunkiviljely, kokeilla uudenlaisia viljelymenetelmiä sekä luoda paikallinen malli hävikkiruoan hyödyntämiseen.

Kestävä kehityksen periaatteet ja Green Care ideologia ohjaavat nuorten työpajatoiminnan sisällöllistä suunnittelua. Luontolähtöisen valmennuksen tavoitteena on tarjota nuorille kokemuksia ja elämyksiä, ehkäistä nuorten vieraantumista luonnosta ja rakentaa kestävä kehityksen mukaista elämäntapaa Säätiön nuorten työpaja on mukana kehittämässä Hävikki- ruoan hyödyntämistä jakaen ruokaa nuorille ja yhdessä nuorten kanssa ruokaa valmistaen. Sosiaalinen puutarhatoiminta yhteistyössä hankkeen kanssa tarjosi pidempikestoisen prosessin, jossa on kysymys elvyttävien ja voimaannuttavien kokemusten tuottamisesta kasvien hoitamisen avulla.

6 Työmarkkinoille kuntouttavat ja työelämäosallisuutta edistävät sosiaalisen työllistämisen palvelut

6.1 Työmarkkinoille valmentavat palvelut

Työhönvalmennus palkkatuetussa työssä

Työhönvalmennus palkkatuetussa työssä on valmennusta, jonka tavoitteena on parantaa työllistetyn henkilön työllistymisen edellytyksiä. Valmennuksessa vahvistetaan työelämän edellyttämiä perustaitoja työvalmennuksen, yksilövalmennuksen ja ryhmätoiminnan keinoin. Työllistämiskakson loppupuolella asiakkaan on mahdollista ohjatusti kokeilla työvalmiuksiaan Merivan ulkopuolisen edelleensijoituksen avulla. Tarkoituksena on vahvistaa työllistetyn henkilön osaamista, tunnistaa mahdolliset osaamisen vajeet sekä selkiyttää ammatillisiin jatkosuunnitelmiin tähtääviä tavoitteita.

Työkokeilu

Työkokeilun tavoitteena on ammatinvalinta- ja uravaihtoehtojen selkiyttäminen tai työmarkkinoille paluun tukeminen. Työkokeilun kautta kartoitetaan asiakkaan osaamisen ajantasaisuutta sekä työmarkkinoille paluun mahdollisesti edellyttämää tuen tarvetta. Työkokeilusta sovitaan aina kirjallisesti TE-palveluiden kanssa.

Yksilötyöhönvalmennus

Yksilötyöhönvalmennus on suunnattu Kemin kaupungin työllisyyspalvelujen asiakkaille ja siitä sovitaan kirjallisesti osapuolten kesken. Palvelun aikana asiakasta tuetaan ammatillisten suunnitelmien työstämisessä ja toteuttamisessa yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Asiakas voi ohjautua palveluun joko suoraan tai Merivan työpajajakson jälkeen. Tavoitteena on asiakkaan sijoittuminen työhön tai koulutukseen toimenpiteen päätyttyä.

Työpaikalla tapahtuva oppiminen

Merivan työyksiköt tarjoavat työssäoppimispaikkoja ammatillisen toisen asteen opiskelijoille, joita ohjautuu Merivalle pääsääntöisesti ammattiopisto Lappialta ja ammattiopisto Luovilta. Työharjoittelun aikana opiskelija perehtyy ohjatusti oman ammattialansa käytännön työtehtäviin aidossa työympäristössä. Harjoittelu antaa opiskelijalle mahdollisuuden soveltaa teoriassa oppimiaan asioita käytäntöön sekä kehittää valmiuksia itsenäiseen työskentelyyn. Harjoittelujen sisällöt, tavoitteet ja laajuus on määritelty oppilaitosten opetussuunnitelmissa ja tutkintojen perusteissa.

6.2 Työmarkkinoille kuntouttavat palvelut

Starttivalmennus

on säätiön matalimman kynnyksen toimintaa, jonka tavoitteena on tukea nuoren sosiaalisen toimintakyvyn vahvistamista sekä osallisuutta. Ryhmävalmennus on tukea arjenhallintataitojen ja toimintakyvyn kasvattamiseen sekä motivaation vahvistamiseen työ, koulutuspaikan tai tulevaisuuden suunnan löytämiseksi.

Sosiaalihuoltolakiin perustuva työtoiminta

Sosiaalihuoltolakiin perustuva työtoiminta on tarkoitettu työmarkkinoiden ulkopuolella oleville henkilöille, joiden toimeentulona on toimeentulotuki, sairauspäiväraha, kuntoutustuki tai eläke. Toiminnan tavoitteena on työtoiminnan avulla ylläpitää ja edistää asiakkaan toimintakykyä ja vahvistaa osallisuutta. Palveluun kuuluu ohjattu työtoiminta Merivan työyksikössä sekä verkostoyhteistyö palveluun ohjaavan tahon kanssa. Palveluun ohjaututaan kaupungin sosiaalitoimen kautta maksusitoumuksella.

Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttavan työtoiminnan yleiset tavoitteet, toteutustapa sekä kesto määritetään laissa kuntouttavasta työtoiminnasta. Sopimus on kestoalta vähintään 3 kk ja asiakkaan työaika 1-4pv/vko, 4-6h/pv. Palvelun sisältöä määrittävät osaltaan palvelunkuvaus sekä sopimus, joka on tehty Merivan, asiakkaan ja verkoston kesken. Palvelun tilaajana toimii kunta ja siitä sovitaan osapuolten kesken kirjallisesti.

Työtoiminnan yleisinä tavoitteina ovat asiakkaan elämänhallinnan, osallisuuden, sosiaalisten taitojen ja omien voimavarojen vahvistaminen sekä työmarkkinavalmiuksien parantaminen.

Kuntouttavan työtoiminnan keskeiset sisällöt

Kuntouttavaa työtoimintaa toteutetaan Merivalla **ohjattuna, syvennettynä ja myös ryhmämuotoisena** palveluna. Kaksi ensin mainittua ovat yksilöpalveluja, joihin voi sisältyä lisäksi ryhmätoimintaa muun muassa asiakkaiden sisäisten koulutuspäivien muodossa. Viimemainitussa taas toteutusmuotona on osallistuminen yhteen viikoittaiseen ryhmäpäivään.

Ohjattu ja syvennetty kuntouttava työtoiminta sisältävät työvalmentajan ohjaaman työskentelyn työyksikössä, sopimusmuodon mukaisen yksilövalmennuksen ja ryhmätoiminnan sekä verkostoyhteistön ja vähintään yhden verkostokokouksen sopimusjakson aikana. Lisäksi sopimukseen sisältyvät kahvit ja lounas työpäivän aikana. Asiakkaalle nimetään Merivan työyksikössä työvalmentaja, joka perehdyttää hänet työtehtäviin, ohjaa työskentelyssä sekä arvioi työssä suoriutumista. Asiakkaalle nimetään myös yksilövalmentaja, joka tapaa häntä sovitusti työtoimintajakson aikana ja tukee tavoitteiden suuntaisessa työskentelyssä.

Ohjatussa ja syvennetyssä kuntouttavassa työtoiminnassa on samat peruselementit. Toteutustapa on kuitenkin syvennetyssä työtoiminnassa intensiivisempi, vahvemmin asiakasta tukeva ja jatkosuunnitelmiin tähtäävä, kun taas ohjatussa työtoimintaan osallistuminen on palvelun keskiössä. Sekä työyksikön työvalmentajan laatima työssä suoriutumisen arviointi, yksilövalmennuksen toteutustapa sekä yksilövalmentajan palvelusta laatima loppulausunto ovat syvennetyssä kuntouttavassa työtoiminnassa laajemmat ja monipuolisemmat.

Ryhmämuotoinen kuntouttava työtoiminta tarjoaa asiakkaille mahdollisuuden sosiaaliseen kanssakäymiseen ja monipuoliseen ryhmässä toimimiseen. Se soveltuu asiakkaille, jotka haluavat löytää voimavaroja ja keinoja oman hyvinvoinnin sekä työ- ja toimintakyvyn ylläpitämiseen ja edistämiseen. Ryhmämuotoiseen työtoimintaan ei sisälly yksilövalmennusta eikä laajempaa verkostoyhteistyötä.

Osaamisen tunnistaminen työpajoilla

Osaamisen tunnistamisella tarkoitetaan työpajoilla toteutettavaa oppimisympäristön tunnistamisen sekä asiakkaille työpajajakson aikana kertyvän osaamisen tunnistamisen ja dokumentoinnin kokonaisuutta. Osaamisen tunnistaminen voidaan toteuttaa asiakkaan yksilöllisistä tavoitteista sekä kuntoutus- ja valmennuspalvelusta riippuen eri näkökulmista: 1) nykyisen osaamisen näkyväksi tekemiseksi asiakkaalle itselleen (tavoitteena voimaantuminen ja motivointi), 2) osaamisen ja kehittämistarpeiden kartoittamiseksi (tavoitteena jatkosuunnitelmien täsmentäminen) tai 3) ammatillisten tutkintojen osaamisvaatimukseen peilaten (tavoitteena opiskelu ja tutkinto). Asiakkaan osaaminen dokumentoidaan niin kutsutuksi osaamistodistukseksi, johon kootaan yksilöidysti kaikki asiakkaan työpajajakson aikana hankkima ja osoittama osaaminen. (vrt. <https://www.tpy.fi/kehittaminen/osaamisen-tunnistaminen>)

Ammatillisen koulutuksen reformi vuoden 2018 alussa sekä tutkintojen perusteiden uudistukset ovat tuoneet esiin päivittämisen tarpeen osaamisen tunnistamisen ja opinnollistamisen käytänteisiin liittyen. Toiminnan kehittämistyötä jatkettiin vuonna 2020 ja tehtiin päätös PAIKKO -järjestelmän käyttöönotosta valmennushenkilöstön työvälineeksi.

Kehitysvammaisten työtoiminnan palvelut

Kehitysvammaisten työtoiminnan tavoitteena on ylläpitää ja parantaa asiakkaan elämänhallintaa, estää syrjäytymistä sekä antaa mahdollisuus yhteisöllisyyteen ja vertaistukeen. Palvelun edellytyksenä on Kemin kaupungin päätös työtoiminnan järjestämisestä. Palvelumuotoja ovat **työtoiminta, avotyöhön valmentava intensiivijakso ja avotyövalmennus.**

Kehitysvammaisten työtoiminnassa työtehtävät suunnitellaan yksilöllisesti, asiakkaan jaksaminen ja työkyky huomioiden. Palvelu toteutuu Merivan omissa työyksiköissä työvalmentajien ohjauksessa. Asiakkaalle laaditaan yksilöllinen palvelusuunnitelma yhdessä hänen itsensä ja kehitysvammapalveluiden kanssa.

Avotyöhön valmentava intensiivijakso (20 pv) on tarkoitettu työelämään tai koulutukseen hakeutuvalle kehitysvammaiselle asiakkaalle. Palvelun tavoitteena on työllistyminen valmentajan tuella työmarkkinoille avotyöhön tai tuettuun työhön. Palveluun kuuluu tuki ja ohjaus yksilöllisen valmennussuunnitelmaan mukaan. Jakso voi olla kehitysvammaisten työtoiminnan jatkosopimusmuoto.

Avotyövalmennus on tarkoitettu avotyöhön tai tuettuun työhön Merivan ulkopuolelle sijoittuneelle kehitysvammaiselle asiakkaalle. Tavoitteena on tukea pysyvää sijoittumista avoimille työmarkkinoille. Palvelu räätälöidään asiakkaan tarpeisiin perustuvan yksilöllisen palvelusuunnitelman mukaisesti.

7 Muille kuin kaupungille tuotetut työmarkkinoille kuntouttavat ja valmentavat lisäpalvelut

NUOTTI -valmennus

NUOTTI -valmennus on 16 – 29 vuotiaille suunnattua Kelan kustantamaa ammatillista kuntoutusta. Kyseessä on matalan kynnyksen palvelu, johon nuori voi hakeutua itse tai tarvittaessa verkostoonsa kuuluvan ammattilaisen avulla ottamalla yhteyttä suoraan Kelaan. Kirjallisia hakemuksia tai lääkärinlausuntoja ei tarvita.

8 Verkostoyhteistyö

Säätiöoktetti ry:n muodostavat sosiaaliseen- ja ammatilliseen kuntoutukseen ja valmennukseen erikoistuneen yhdistyksen, Säätiöoktetti ry:n. www.saatio-oktetti.fi

Valtakunnallinen välityömarkkinaverkosto kokoaa yhteen valtakunnallisesti ja ammatillisesti vahvat aktiivisen sosiaali- ja työllisyyspolitiikan toimijat mm. SPR, Oktetti ry, Soste ry, Mielenterveyden keskusliitto ry, Sininauhaliitto, TPY ja Vates. Ryhmä kokoontuu säännöllisesti, tapaa eri ministeriöiden edustajia ja ottaa kantaa työllisyyspolitiikan ajankohtaisiin asioihin.

Työllisyydenseurantaryhmän tarkoitus on mm. seurata säätiön sopimuksen toteutumista, sekä laajemminkin rakennetyöttömyyden hoitoa Kemin kaupungissa. Ryhmä toimii myös nuorten työpajatoiminnan ohjausryhmänä.

ALKU-verkosto (alueellisen kuntoutuksen yhteistyöryhmä) jonka tarkoitus on koota alueen toimijoita yhteen. Tapaamisissa vaihdetaan ajatuksia, tietoja ja organisaatioiden kuulumisia. Verkosto koostuu Kemi-Tornion sosiaalityön, nuorten palvelujen, etsivän nuorisotyön, nuorten psykiatrisen ja TE-toimiston toimijoista.

Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto koordinoi nuorten työpajatoimintaa ja muita palveluita tarjoavien yhteisöjen ja viranomaisten keskinäistä yhteistyötä.

Lapin ELO - Jatkuvan oppimisen ja ohjauksen yhteistyöryhmä ohjaa Lapin aikuiskoulutuksen tieto- ohjaus- ja neuvontapalvelujen strategian mukaista jalkauttamista sekä omalta osaltaan aikuiskoulutusstrategian toteutumista.

Lapin TNO-työryhmän tavoitteena on vahvistaa tieto-, neuvonta- ja ohjaustyön verkostoa.

9 Tunnusluvut ja käyttöaste

Asiakkaita palveluittain oli vuonna 2021:

- Palkkatuettu työ 73
- Työkokeilu TEM 14
- Kuntouttava työtoiminta 195
- Yksilöllinen työhönvalmennus 27
- Työssäoppijat 7
- Sosiaalihuoltolain mukainen työtoiminta 4
- Kehitysvammaisten avotyö 21
- Kehitysvammaisten työhönvalmennus 12
- Yhdyskuntapalvelu 2
- Nuotti / Kela 20
- Velvoitetty 8

Yhteensä 383 asiakkuutta, joista eri 335 henkilöitä .

Säätiö jakson jälkeen **ydinpalveluista** on **sijoittunut** 40 henkilöä 33,33 %. Työttömiksi palanneista (80 henkilöä) prosessi jatkuu 35 %:lla. Työttömäksi palanneista (52 henkilöä) ilman suunnitelmaa jäi 65 %.

Positiivinen sijoittuminen 56,67 % (palveluprosessin seuraavaan palveluun sijoittumisen lisäksi mukana sijoittuminen muuhun ohjattuun toimintaan, tyypp-palveluihin, terveydentilan selvittelyyn yms.).

Ydinpalvelut ovat; Kela, palkkatuki, yksilöllinen valmennus, työkokeilu, kuntouttava työtoiminta.

- Työhön 5
- Koulun/opiskelemaan/jatkokoulutukseen 13
- Työvoiman ulkopuolelle 13
- Muuttanut paikkakunnalta 6
- Työkokeiluun 3

- Työttömäksi; prosessi jatkuu 28 (muu ohjattu toiminta 6, terveydentilan selvittelyyn 18, ammatinvalinnan ohjaus 3 ja Tyyp palveluihin 1)
- Työttömäksi; ei suunnitelmaa 52
- Keskeytynyt 22, joista asiakas itse keskeyttänyt 2
- Sopimus jatkunut säätiöllä 155

Nuorten osuus 30,15 % asiakkaista.

Naisia 48,96 %, miehiä 51,04 %.

Asiakkaiden keski-ikä 38,47 vuotta. Nuorin 16 vuotias ja vanhin 64 vuotias.

Henkilötyö-/kuntoutus-/valmennuspäivät

- palkkatuettu- tai palkkatyö 7 807
- velvoitetyö 663
- työkokeilu TEM 390
- kuntouttava työtoiminta 6 891
- ryhmämuotoinen kuntouttava työtoiminta 405
- yksilöllinen työhönvalmennus 36
- työssä oppijat 166
- suojatyö 38
- yhdyskuntapalvelu 92
- kehitysvammaisten työhönvalmennus 1 166

Päiviä yhteensä 17 654

Vuonna 2021 säätiön käyttöaste oli koko säätiön osalta 113,07 %. Kemian kaupungin ja säätiön välisen uuden kumppanuus- ja ostopalvelusopimuksen käyttöaste oli 112,83 %.

Asiakkaat/käyttäjät Merivan hankkeissa (eivät mukana säätiön asiakastilastoissa)

Kemikammari (Stea rahoittama Kansalaistalo – hanke)

Hankkeen tarkoitus on kehittää kaikille Kemiläisille matalan kynnyksen kohtaamispaikka. Kohtaamispaikan tarkoitus on edistää kuntalaisten hyvinvointia.

- 7 450 käyntiä
- 147 kävijää

Kävijöiden ikä vaihtelee 1 – 90 vuoteen, ja päivittäin kävijöissä on sekä työikäisiä että ikäihmisiä, viikoittain myös lapsia ja nuoria.

Kupo-hanke, luontolähtöinen valmennus

Avoimessa luontolähtöisessä ryhmätoiminnassa oli mukana 147 henkilöä ja osallistumiskertoja oli 199. Suljetussa luontolähtöisessä ryhmävalmennuksessa oli mukana 21 henkilöä ja osallistumiskertoja oli 53.

Ohjaamo startti

Sopimuksettomassa ryhmäpalvelussa mukana oli 15 eri henkilöä ja osallistumiskertoja oli 40. Etäpalveluiden aikana kuvattiin Ohjaamon YouTube- kanavalle 13 videota, joilla oli yhteensä 702 katselukertaa.

10 Laatutyö ja henkilöstön osaamisen kehittäminen

10.1 Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Valtakunnallisesti on säätiöiden välillä jatkuvaa laadun-, palvelujen-, koulutuksen-, henkilöstön-, ryhmäohjauksen-, ja työmenetelmien sisällön kehittämistä. Laatusurannassa ovat olleet käytössä BSC tulokortit (sopimukset), palvelunostajien laatustandardit (KELA ja VKK) sekä palautejärjestelmä Sovari.

Lähes koko valmentava henkilöstö on suorittanut täydennyskoulutuksia. Koulutuspäiviä kertyi keskimäärin 2 päivää / henkilö.

10.2 TYKY-toiminta vuodelle 2021

TYKY-ohjelman tarkoituksena on edistää henkilökunnan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista työkykyä. Työnohjaus on mahdollista kaikille työntekijöille tarpeen mukaan, ja mahdollisuutta käytettiin jonkin verran. Kollegatapaamiset olivat mahdollisia mm. säätiöiden yhteisillä päivillä. Liikuntailtapäiviä järjestettiin lähes jokaisessa yksikössä.

Syksyllä 2021 toteutetun työhyvinvointikyselyn johdosta säätiöllä käynnistettiin työhyvinvointiohjelman laatiminen yhdessä henkilöstön kanssa.

10.3 Henkilöstö

Henkilökunta ja ammattiryhmittäin vuonna 2021

Ammattiryhmä	Vakinaiset	Määräaikainen
Tekninen henkilökunta		1
Ohjaava henkilökunta	4	2
Yksilö- ja ryhmävalmennus	4	
Mainos, markkinointi, tuotanto vastaava	1	
Hallinto; toimisto	1	
Hallinto; johto	2	
Vastaava ohjaaja	2	
Johtava yksilövalmentaja	1	
Hankehenkilöstö	2	3
Yhteensä	17	6

Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma 2021

Ikäryhmä	Yhteensä	Naisia	Miehiä
25v-29v	2	2	0
30v-39v	2	1	1
40v-49v	4	2	2
50v-59v	10	7	3
60v-	5	4	1
Yhteensä	23	16	7

Keski-ikä 50,43v.

Ostopalveluja ei vuonna 2021 ollut.

Sairauspoissaolot olivat 11,5 päivää / henkilö, joka on 32,79 % enemmän kuin vuonna 2020. Työtapaturmista kirjattuja sairauspoissaoloja oli 17 päivää ja tapaturmia 2.

Työterveyshuollon kulut olivat 26 378€ joka on 33 % enemmän kuin vuonna 2020.

Vakinaisesta henkilökunnasta 1 jäi osittaiselle varhennetulle eläkkeelle.

11 Hallintoelimet, työryhmät ja henkilöstö vuonna 2021

11.1 Hallinto

Hallintoneuvosto

Keminmaan kunta, pj.

Kemin kaupunki

Kemin kaupunki

Kemin kaupunki

Kemin seurakunta

Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Kemin yhdistys ry

Kemin Seudun Kuulo ry

Kemin Seudun Sydänyhdistys ry

Kehitysvammaistuki 77 Kemi ry

Kemin Seudun Reuma ry

Länsi-Lapin Hengitysyhdistys ry

Keminmaan Työttömät ry

Yhdessä ry

Toivola-Luotolan Setlementti

Hannu Tikkala

Teija Jestilä

Tytti Kumpulainen

Tommi Sauvolainen

Tuomas Tölli

Elina Kehusmaa

Jaakko Alamommo

Jari Sieppi

Raili Kantola

Hannu Vakkuri

Pekka Suopajarvi

ei nimennyt edustajaa

Sami Hyväri

Johanna Axelsson

Hallitus

Kemin kaupunki, pj
Keminmaan kunta, vpj
Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry
Kehitysvammatuki 77 Kemi ry
Kemin Seudun Reuma ry

Jani Koskela
Päivi Parpala
Arja Saarento
Lasse Ilves
Kalevi Lampinen

Tilintarkastajat

BDO Auditor Oy / Mikko Palomäki KHT
Jari Nurkkala KHT

11.2 Lähipiirisuhteet

Lähipiiri muodostuu hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenistä, tilintarkastajista sekä toimitusjohtajasta.

Säätiö ei ole antanut avustuksia, lainoja tai vakuuksia lähipiirille eikä tehnyt muitakaan säätiönlain tarkoittamia toimia lähipiirin kanssa.

Lähipiiriin kuuluvat henkilöt ovat maksaneet palveluista / tuotteista täysin saman hinnan kuin muutkin säätiön asiakkaat. Meriva sr ei ole antanut lähipiirille minkäänlaisia vastikkeettomia etuja.

Hallitukselle ja hallintoneuvostolle on maksettu kokouspalkkioita yhteensä 5 240 € vuonna 2021.

Tilintarkastajille on maksettu edustamansa yhteisön laskulla 5 006 € vuonna 2021.

Toimitusjohtajalle on maksettu palkkaa (brutto) 54 748,13 €, puhelinetua 140 € sekä kilometri- ja päivärahakorvauksia 55 € vuonna 2021.

11.3 Työryhmät

Kemin kaupungin hankkeissa (ohjausryhmät ja muut työryhmät) säätiötä ovat edustaneet Hilikka Halonen ja Outi Hedemäki-Kantola

Kemin kaupungin Moniammatillisessa nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa säätiön edustajana toimi Outi Hedemäki-Kantola, Hilikka Halonen varajäsen.

12 Talous

Verottaja suoritti verotarkastuksen säätiön verovuosista 2017 ja 2018. Verottajan veroratkaisun pvm 25.6.2020 mukaan säätiölle lankesi maksettavaksi arvonlisävero vuodelta 2017 207 183,54 euroa ja vuodelta 2018 210 988,57 euroa.

Vuoden 2019 291 695,16 euroa ja vuoden 2020 tammi-heinäkuun osalta arvonlisävero 162 659,83 euroa suoritettiin itseoikaisuna verottajan ohjeen mukaan. Vuoden 2020 osalta arvonlisävero on lisätty kaupungin maksamaan kuukausihintaan verottajan ohjeiden mukaisesti.

Kemin kaupungin ja säätiön välisen kumppanuus- ja ostopalvelusopimuksen D 1 mukaan mikäli arvonlisäverotuksessa tapahtuu lainsäädännöllisten muutoksia, lisätään kaupungin vuosikorvaukseen kulloinkin voimassa oleva arvonlisävero.

Kemin kaupungilta on laskutettu arvonlisäveroja seuraavasti. Säätiön omalle kustannusvastuulle jäivät viivästysmaksut, -korot ym. seuraamusmaksu

	2017	2018	2019	tammi-heinäkuu 2020	yhteensä
ALV	207 183,54 €	210 988,57 €	291 695,16 €	162 659,83 €	872 527,10 €
Korot ym.	56 931,18 €	41 243,16 €	23 686,28 €	14 835,88 €	136 696,50 €
Yhteensä	264 114,72 €	252 231,73 €	315 381,44 €	177 495,71 €	1 009 223,60 €

Verottajan maksuohjelman mukaan vuodelle 2021 arvonlisävero oli maksussa 474 837,16 euroa, jotka on maksuohjelman mukaan tilitetty verottajalle. Tilikaudella 2021 korot ja viivästymismaksut olivat 18 532,16 euroa.

Säätiön talouteen verottajan maksuohjelmalla on vaikutusta maksuohjelmavuosien osalta. Pidemmän ajan talouden hallinnassa säätiösopimuksen leikkauksella 186 143 euroa on ratkaisevampi merkitys, koska leikkaus on pysyvä. Lisäksi säätiölle tuli lisävastuita uuden kaupunkisopimuksen myötä n. 50 000 euroa (nuorten työpajatoiminnan omavastuuosuus ja velvoitetyöllistämisen lisääminen).

13 Tilinpäätös

Tuloslaskelma	Tilinpäätös	Tilinpäätös	Tilinpäätös
	2021	2020	2019
Liikevaihto	1603352	1631813	1746228
Liiket.muut tuotot	765345	447257	410129
LIKEVAIHTO	2368697	2079070	2156357
Materiaalit ja palv.	-133650	-60578	-77578
Henkilöstökulut	-1665468	-1351673	-1555998
Liiket.muut kulut	-553609	-576734	-618670
Poistot	-17831	-25319	-27124
ALI/YLIJÄÄMÄ	-1861	64766	-123013
Muut tuotot ja kulut	11953	-69241	3768
Lähdeverot	0	0	0
Osakkeiden arvonalennukset	0	0	0
Satunnaiset tuotot	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	10092	-4475	-119245

Vastaavaa	2021	2020	2019	2018
Pysyvät vastaava				
Aineettomat hyödykkeet	18323	26507	38964	51420
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	28940	38587	44003	47329
Sijoitukset	14000	14000	14000	14000
Muut osakkeet	0	0	0	0
Vaihtuvat vastaavat				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	1652	1957	977	1173
Keskeneräiset	0	0	0	0
Valmiit tuotteet ja tavarat	0	0	0	0
Vaihto-omaisuus yhteensä	1652	1957	977	1173
Saamiset				
Pitkäaikaiset	0	0	0	0
Lyhytaikaiset				
Myyntisaamiset	47025	48248	90028	34045
Muut saamiset	5	13172	8009	16591
Siirtosaamiset	203427	195715	139788	49781
Lyhytaikaiset yhteensä	250457	257135	237825	100417
Rahoitusarvopaperit	400000	400000	400000	400000
Rahat ja pankkisaamiset	47695	533308	1879	219962
Vastaavaa	761067	1271494	737648	834301

Vastattavaa	2021	2020	2019	2018
Oma pääoma				
Säädepääoma	34647	34647	34647	34647
Muut rahastot				
Muut rahastot	24027	24027	24027	24027
Toimintapääoma	362979	367454	486699	481359
Tilikauden voitto/tappio	10092	-4475	-119245	5341
Oma pääoma	431745	421653	426128	545374
Vieras pääoma				
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	0	0	87651	0
Saadut ennakot	14271	0	0	0
Ostovelat	35611	33359	34591	34500
Rahoitusvekselit	0	0	0	0
Muut velat	56452	645053	19618	17365
Siirtovelat	222988	171429	169660	237062
Lyhytaikainen yhteensä	329322	849841	311520	288927
Vieras pääoma	329322	849841	311520	288927
Vastattavaa	761067	1271494	737648	834301

Kemissä

Hilkka Halonen
Toimitusjohtaja

Liite

Toimenpideohjelma 2021

Asiakas					
Strateginen päämäärä	Tavoitteet 2021	Toimenpiteet	Vastuutaho	Mittarit/ seuranta	Toteutunut
Tyytyväinen tilaaja ja käyttäjäasiakas	Käyttöaste vähintään 100 % Palvelun keskeytmiset max. 20% Vähintään 80 % sijoittuu muualle kuin työttömyyteen Sosiaalisen vahvistumisen koettu muutos yli 50 %:lla asiakkaista	Tiivis yhteistyö ja selkeä työnjako työllisyysyksikön kanssa Yritysyhteistyön ja ulkopuolelle tarjottavan työhönvalmennuksen lisääminen (seinätön paja) Sovarin systemaattinen käyttö palautekanavana Asiakasosallisuuden vahvistaminen kehittäjäasiakastoiminnalla	Yksilövalmentajat Jory	Asiakastilastot Sovari	Käyttöaste >110% koko vuoden Palvelun keskeytti 8,12%. Muualle kuin työttömyyteen 33,33 % ja sijoittunut positiivisesti 56,67% Sijoittumista Merivan ulkopuolelle hankaloitti korona-aika Sovari 2021 -tulokset eivät ole vielä tulleet Kehittäjäasiakastoiminta ei ole käynnistynyt

Talous

Strateginen päämäärä	Tavoitteet 2021	Toimenpiteet	Vastuutaho	Mittarit / seuranta	Toteutunut
Kestävä talouden hallinta	Ylijäämäinen talous	Systemaattinen toiminnan ja talouden seuranta hallituksessa, joryssa ja yksiköissä sekä tarvittaessa korjausmenettelyjen teko	Jory Hallitus Esimiehet	Talouden ja toiminnan seurannan raportit Tulos Euroa/asiakas	Talous oli ylijäämäinen. Tulos 10 092€. Kulut / asiakas 7 076€

Henkilöstö ja johtaminen

Strateginen päämäärä	Tavoitteet 2021	Toimenpiteet	Vastuutaho	Mittarit/ seuranta	Toteutunut
Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö	Osaamisen kehittäminen Työhönkuntoutuksen erityisosaamisen vahvistaminen	Työvalmennuksen lisä- ja täsmäkoulutus uusille työntekijöille (esim. kuntoutus-, tuki- ja ohjauspalvelujen erikoisammattitutkinto)	Esimiehet Henkilöstöpäällikkö	Henkilöstösuunnitelma laadittu Suoritetut tutkimukset Hankittu erityisosaaminen	Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma laadittu ja hyväksytty hallituksessa Valmennushenkilöstö on osallistunut IPS -koulutukseen (aik. yv 1 kpl), Osaamista neuropsykiatrisen asiakkaan ohjaukseen ja valmennukseen -koulutukseen (aik. yv 2 kpl + 1 yv ja 1 tv nuorten puolelta) sekä EA1-koulutukseen (aik. yv 3 kpl+työv 4) Johtava yv on suorittanut sosiaalialan kirjaamisasiantuntijavalmentamisen. Yksilövalmentaja ja

					<p>työvalmentaja osallistuivat Työpajatoiminnan ABC-koulutuskokonaisuuteen. Yksilövalmentaja aloitti Neuropsykiatrinen valmentaja- koulutuksen oppisopimuksena. Nuorten palveluista vastaava aloitti YAMK-opinnot.</p> <p>Korona-ajan vuoksi eivät ole toteutuneet. Sen sijaan on työstetty valmennusprosessin hallinnan kirkastamiseen tähtäävää koulutuskokonaisuutta valmennushenkilöstölle (toteutus 2022 ->)</p> <p>Varman työhyvinvointikysely toteutettu syksyllä 2021 Perustettu työhyvinvointityöryhmä ja aloitettu työhyvinvointiohjelman laatiminen koko henkilöstöä osallistaen Sairauspoissaolot 11,5 pvä / hlö, nousua 32,18%</p>
	<p>Työkyvyn edistäminen Johtamis- ja esimiestaitojen vahvistaminen</p>	<p>Valmennusprosessien hallinnan kehittäminen sekä yksilö- ja työvalmennuksen yhteistyön vahvistaminen</p> <p>Varman henkilöstökyselyjen hyödyntäminen Kehityskeskustelut: toteutus ja kehittämisestä sopiminen</p>		<p>Toteutuneet sisäiset koulutukset ja kehittämispäivät</p> <p>Henkilöstökysely Sairauspoissaolot/ väheneviä tai ennallaan</p>	

Toimintatavat ja rakenteet

Strateginen päämäärä	Tavoitteet 2021	Toimenpiteet	Vastuutaho	Mittarit/ seuranta	Toteutunut
Strategisten kumppanuuksien kehittäminen ja vahvistaminen	Laadukkaat ja oikea-aikaiset tuotannon, valmistuksen ja taloushallinnon prosessit	Prosessien kuvaaminen ja jatkuva sisäinen kehittäminen	Jory ja strategiset kumppanit	Prosessit kuvattu ja ohjaavat toimintaa	Kuntouttavan työtoiminnan prosessikuvauksen päivitystyö aloitettu
Kehittyvä kilpailukykyinen organisaatio	Palvelujen kehittäminen muuttuviin tarpeisiin ja laadun turvaaminen muuttuvassa toimintaympäristössä	Nuorten palveluiden uuden konseptin (sisältö, infra) edelleen kehittäminen ja juurruttaminen SOKU – hankkeen hyvien käytäntöjen ja TPY:n suositteleman starttivalmennuksen mukaisesti Palvelutarpeiden ennakointi ja palvelujen sisällöllinen kehittäminen sidosryhmäyhteistyössä Säätiöiden yhteiset tarjoukset, yhteisen palvelujen kilpailutusorganisaation selvittäminen		Nuorten palveluiden uusi toimintamalli, Meriva-startti ja Ohjaamostartti Voitetut kilpailutukset	Nuorten palveluiden uusi toimintamalli käynnistyi. OhjaamoStartin ja MerivaStartin käynnistyivät sovitusti. MerivaStartti laajenee ja jatkaa toimintaa vuonna 2022. Työtä Kemissä – hankkeen työhönvalmennuspalvelun kilpailutus hävitty Eduro -säätiön kanssa yhteiskilpailutuksia ollut harkinnassa mutta ei toteutunut
	Etä- ja digipalveluiden kehittäminen; henkilöstön osaamisen vahvistaminen	Aktiivinen hanketyö palvelujen ja henkilöstön osaamisen kehittämisessä		Hankkeet (omat, yhteistyöhankkeet)	Kulttuurit yhteisellä polulla (KUPO)- hanke Yhteistyöhankkeet: Yritysten vihreä ja kestävä Kemi

		Yhdessä Etänä – hankkeen tulosten hyödyntäminen			Ympärivuotinen kaupunkiviljely ja lähiruoan tuottaminen Kemissä- hanke SYKE – hanke; sosiaalitaloudesta yhteiskunnallisesti kestävä kehitystä Lapissa, Lapin AMK
--	--	---	--	--	--

Tunnusluvut 2021

1. Määrätavoitteet	
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Palkkatuettu työ, henkilötyöpäivät ◆ Työkokeilu- ja työhönvalmennuspäivät ◆ Sosiaalihuoltolain mukainen palvelu ◆ Sijoittuminen 	<p>palkkatyö 7 807 henkilötyöpäivää, työkokeilu 390 henkilötyöpäivää, yksilöllinen työhönvalmennus 36 päivää, työharjoittelu 166 opiskelijatyöpäivää, yhdyskuntapalvelu 92 päivää, kuntouttava työtoiminta 7 296 päivää, kehitysvammaisten työtoiminta 1 166 päivää, suojatyö 38 päivää ja veloitetyö 663 henkilötyöpäivää.</p> <p style="text-align: right;">Muualle kuin työttömyyteen sijoittui asiakkaista 33,33 %.</p>
2. Taloudellisuustavoitteet	
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Liikevaihto ◆ Liiketoiminnan muut tuotot 	<p>1 603 352</p> <p>765 345</p>
3. Henkilöstö	
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Vakinaiset ◆ Määräaikaiset, ei sijaiset ◆ Määräaikaiset, sijaiset ◆ Työllistetyt 	<p>17</p> <p>6</p> <p>0</p> <p>73</p>